

Opgroeien

Koning Albert I-Laan 1.2 bus 523

8200 BRUGGE

iroj.jeugdhulp.be

Verslag IROJ

Datum: 20/06/2025

Locatie: Quercus - VAC Brugge

Aanwezig: Ann Vuylsteke, Nina Van Coillie, Koen Dalle, Maxim De Pauw, Hilde Verplancke, Katleen Castelein, Nathalie Desein, Sigrid Verhees, Cedric Kemseke, Karen Lefevere, Stijn Hermans

Afwezig met kennisgeving : Annelies Delaere, Dieter Rigole, Liesbeth Vandamme, Loes Verdru, Eveline Popelier, Joost Bonte, Charlotte Dewitte, Joke Castelein, Deborah De Mey, Lien Vanmaele, Ingrid Crabbe, Jozefien Van Landschoot, Lucia Dreser, Wim Hove, Alia Sayka, Nele Welvaert, Veerle Louwage, Filip Van Becelaere, Annelies Catoor, Pascal Heytens, Sofie Serruys, Sofie Viaene

Afwezig zonder kennisgeving:

Voorzitter: Ann Vuylsteke

Verslaggever: Stijn Hermans

Welkom

- De voorzitter verwelkomt de aanwezigen. Er zijn veel verontschuldigen
- Annelies Delaere heeft aangegeven dat ze op 1 september start als directeur medewerkersbeleid binnen Xplo. Ze stopt als vertegenwoordiger in het IROJ en als lid van het comité IROJ. Binnen de sector wordt bekeken wie de open mandaten zullen invullen.
- Sofie Viaene (CLB GO! Mandel en Leie) neemt het plaatsvervangend mandaat over van Fran Geedts.
- Karen Lefever neemt vandaag de spiegel in de hand.

1. Opvolging en goedkeuring verslag IROJ 9 mei 2025

- **Afbouwplan dienstverlening Nest:**
Voor 1 jongere wordt er nog steeds gezocht naar een oplossing.
Vanuit het VAPH en Opgroeien is een brief gestuurd naar het IROJ in verband met de opvolging van het remediëringsplan. De brief is eerder bezorgd aan de IROJ-leden.
- **IROJ-Vertegenwoordiging in het netwerkcomité WINGG**
Het voorstel dat op het IROJ van 9 mei werd toegelicht, is goedgekeurd door het netwerkcomité van WINGG. Dit betekent dat het aantal vertegenwoordigers vanuit het IROJ van 3 naar 1 is teruggebracht. Dit mandaat wordt opgenomen door Nathalie Desein.
De netwerkovereenkomst van WINGG voorziet mandaten van 4 jaar, die verlengbaar zijn. Het mandaat van het IROJ vervalt eind dit jaar. Tegen eind 2025 moet het IROJ het mandaat verlengen of opnieuw toewijzen voor de periode 2026-2029. Dit wordt in het najaar geagendeerd.

- **Masterplan Jeugdhulp**

De Vlaamse regering zou de contouren hebben goedgekeurd op 6 juni.

Er is een opvolggroep gestart, die een sturende rol zal opnemen in de uitwerking en opvolging van het plan. Deze opvolggroep bestaat uit vertegenwoordigers van het kabinet, Opgroeien, de koepels en vertegenwoordigers van sectoren handicap, GGZ, onderwijs en het onderzoeksveld.

Er zijn ook cliëntvertegenwoordigers toegevoegd vanuit Cachet en Ouderspunt.

De opvolggroep is reeds 2 maal samengekomen. Er is nog geen info verspreid over de inhoud.

- De Vlaamse Regering heeft op 23 mei de **conceptnota 'naar een vernieuwd, geïntegreerd zorg- en ondersteuningsbeleid voor personen met een handicap'** goedgekeurd.
Vanuit de VAPH-vertegenwoordiging wordt opgemerkt dat de nota de visie en doelstellingen formuleert, de uitvoeringsmodaliteiten moeten nog verder vorm krijgen. Er lijkt bereidheid voor overleg.
- De Vlaamse Regering heeft recent de **overheveling van de gemeenschapsinstellingen, het detentiecentrum en de diensten voor herstelgerichte en constructieve afhandeling (HCA) naar het Agentschap Justitie en Handhaving** bekrachtigd. Deze overheveling gebeurt op 1 januari 2026. De opdrachten van de sociale diensten met betrekking tot jeugddelinquentie en het aanbod delictgerichte contextbegeleiding blijft onder de bevoegdheid van Opgroeien.
- Het verslag van 9 mei 2025 wordt goedgekeurd.

2. Cachet - voorstelling van de werking in de regio

Sigrid Verhees (Cachet) geeft toelichting bij de werking van Cachet (cfr presentatie).

Op dit moment heeft Cachet in West-Vlaanderen nog geen uitgebouwde werking gericht op ontmoeting, maar Cachet heeft de ambitie om ook in deze regio een werking uit te bouwen. Hierrond hebben al voorbereidende ontmoetingen plaatsgevonden. Eens de werking in Oost-Vlaanderen is uitgebouwd, kan hier volop op worden ingezet. Momenteel sluiten een aantal jongeren uit West-Vlaanderen wel al aan op de Cachetavonden in Gent (gericht op jongeren in de jeugdhulp).

De Take-Care ontmoetingen hebben als focus geestelijke gezondheid. In Oost- en West-Vlaanderen worden initiatieven voorbereid om in de psychiatrie zelf met de jongeren te praten.

Andere activiteiten (vb kampen en vormingen) kunnen wel al in de regio plaatsvinden.

De Expo "Story of my skin" zal in het najaar 2026 te bezichtigen zijn bij HOWEST – Kortrijk.

Cachet heeft recent een [flyer](#) gepubliceerd met 10 aanbevelingen van jongeren mbt de opstart van therapie.

3. Advisering aanvragen omzetting capaciteit MFC naar RTH

Het VAPH heeft in het najaar van 2024 een infonota verspreid waarin aan voormalige onderwijsinternaten die zijn ingekanteld binnen het VAPH, de mogelijkheid wordt geboden om (een deel van de) extra capaciteit MFC die ze op 1 januari 2025 krijgen, om te zetten naar aanbod rechtstreeks toegankelijke hulp (RTH). De betrokken onderwijsinternaten konden in 2024, 2025 en 2026 een aanvraag indienen in functie van dergelijke omzetting (cfr IROJ 13 december 2024). De deadline voor het indienen van de aanvraag in

2025 en 2026 is 30 juni, de start van het omgezet RTH aanbod is telkens in het daaropvolgende kalenderjaar. Bij de aanvraag moeten de MFC's het advies van het IROJ toevoegen.

Er is één aanvraag, vanuit MFC Impact. De aanvraag heeft betrekking om de omzetting van 253 punten (bovenop de 35 personeelspunten waarvoor eind 2024 een aanvraag was ingediend – samen 288 punten). De aanvraag werd besproken in de werkgroep advisering op 18 juni. Het voorstel van advies vanuit de werkgroep wordt toegelicht.

Bespreking

- Er wordt aangegeven dat het om een omzetting van veel punten gaat. Het is een grote stap, ook om dit te realiseren als organisatie. Als de punten niet worden gehaald riskeert men dat de punten verdwijnen.
- De aanvraag is niet besproken in de werkgroep minderjarigen VAPH. Die vergadering werd geannuleerd, de aanvraag was ook niet geagendeerd. Of de aanvraag vandaag is geagendeerd op de COC-vergadering (sectoraal regionaal overleg binnen het Welzijnsverbond) kan niet worden bevestigd.
- Organisaties moeten ruimte krijgen om hun beleid vorm te geven maar er mag geen onevenwicht ontstaan. Er is nood aan een visie op bredere schaal.
- Door ondersteuning te bieden in de scholen krijg je een andere opdracht.
- Er wordt aangegeven dat aanbod RTH soms een oplossing kan zijn voor wachtenden op meer intensieve niet rechtstreeks toegankelijke zorg. Een overstap vanuit niet-rechtstreeks toegankelijke hulp naar RTH is vrij uitzonderlijk.
- Los van de concrete aanvraag wordt aangegeven dat de aanvragen van andere MFC's al jaren worden geweigerd door het VAPH. Hierdoor riskeert er een onevenwicht te ontstaan.

Besluiten

Het IROJ geeft een negatief advies bij de aanvraag. Het voorstel van advies wordt aangevuld cfr de bespreking en zal ter goedkeuring worden voorgelegd aan alle IROJ-leden.

4. Regionaal actieplan IROJ

4.1. Focus in de werking 2025 - 2027

Tijdens het vorige IROJ hebben de aanwezige IROJ-leden de prioriteiten toegelicht die zij belangrijk vinden om rond aan de slag te gaan in de periode 2025 – 2027. Die insteken zijn allemaal in kaart gebracht. Stijn heeft een eerste poging gedaan om die insteken verder te clusteren.

In het comité IROJ was voorgesteld om een kleine werkgroep te vormen om verder met het materiaal aan de slag te gaan en tot een voorstel van plan te komen. In de werkgroep zouden we bekijken welke thema's nu reeds aan bod komen in de werkgroepen, of er nieuwe werkgroepen moeten worden gevormd, wat het IROJ wel/niet kan betekenen mbt het thema, wat andere initiatieven al ondernemen en waar we prioriteiten aan geven.

Stijn zal via mail een oproep verspreiden naar de IROJ-leden met een aantal voorstellen van data.

4.2. Regionaal actieplan 2025

De bespreking van dit agendapunt wordt omwille van tijdsgebrek verschoven naar de volgende vergadering.

4.3. Beleidsgroep kinderen en jongeren met een dubbeldiagnose - voorstelling projectfiche

Lien Claes en Eveline De Windt (WINGG) geven toelichting bij de projectfiche van de beleidsgroep kinderen en jongeren met een dubbeldiagnose (verstandelijke beperking en psychiatrische problematiek). De werkgroep dubbeldiagnose die in het verleden actief was, is opnieuw opgestart als beleidsgroep. Vertrekkend vanuit de ervaren knelpunten zijn 5 speerpunten bepaald waarrond aan de slag zal worden gegaan.

De beleidsgroep zelf zal 4 maal per jaar samenkomen. Acties rond concrete thema's zullen worden uitgewerkt in actiegroepen, op aangeven van de beleidsgroep.

Er zijn recent 2 acties voorgesteld:

- het verder uitwerken van het therapeutisch aanbod
- het verderzetten van het leerplatform ifv expertisedeling.

De samenstelling van de beleidsgroep wordt overlopen. Iedereen zit er als vertegenwoordiger vanuit zijn werkveld.

De beleidsgroep ressorteert zowel onder WINGG als onder het IROJ, met een mandaat vanuit beide besturen. Er zal jaarlijks een stand van zaken worden gegeven op beide fora, maar het is belangrijk om relevante koppelingen ook tussendoor te maken en hiervan gebruik te maken.

Bespreking

- Er wordt opgemerkt dat er geen vertegenwoordiger in de beleidsgroep is namens de BJB-voorzieningen. Dit klopt en dit is ook in de beleidsgroep vermeld als een gemis. Er wordt voorgesteld om via het sectoraal overleg in de regio te informeren naar geïnteresseerden om aan te sluiten.
- Men merkt binnen het leerplatform dat info vaak blijft steken bij de deelnemers (vooral veldwerkers), maar dat het niet altijd binnen de betrokken organisaties ook verder ingang vindt. De vraag wordt gesteld of er een overlegorgaan bestaat waar bijvoorbeeld coördinatoren over organisaties heen elkaar ontmoeten en dit ook op tafel kan komen. Dergelijk forum is er momenteel niet. Er wordt voorgesteld om hierrond gericht met de deelnemers van de leerplatformen aan de slag te gaan door het niet alleen als opdracht te formuleren bij de start van de leerplatformen, maar dit aspect ook in de methodiek in te bouwen en vast te houden. Dit kan meer succes geven en dan een bijkomend overlegforum creëren.

5. Ideale Wereld – Co-ncept

Louise Delputte en Leonie Pyfferoen geven toelichting bij stand van zaken mbt het project Ideale Wereld Co-ncept.

De bouwsteen waar in het project het eerst mee aan de slag is gegaan, waren de planmakers die in een 18-tal cases concreet aan de slag zijn gegaan.

Tijdens de begeleiding in de trajecten is een kader uitgewerkt om met de bevindingen (noden en ervaringen) te noteren en breder mee aan de slag te gaan. Hieruit is de "procesflow" ontstaan.

Het project loopt dit jaar ten einde.

Binnen de stuurgroep zijn 4 acties bepaald die in 2025 verder worden uitgewerkt, die men ook breder wil verankeren:

- Planmakers: samen met ACT en OSD wordt bekeken welke werkzame elementen kunnen worden overgezet en hoe dit in de werking kan worden verankerd.
- Procesflow: er wordt bekeken hoe deze verder kan worden ontwikkeld om breder in te zetten in de sectoren.
- Traumasensitief handelen: samen met WINGG is een werkgroep opgericht rond trauma.

- Contextbegeleiding – werken in en met de context: één van de vaststelling van de planmakers was dat contextbegeleiding/werken in de context een belangrijke factor was in de casussen die werden opgevolgd. Hiermee is verder aan de slag gegaan, eerst binnen een lerend netwerk, daarna binnen het netwerkforum.

De resultaten worden uitgebreider toegelicht.

Dit is een thema waar dit jaar nog verder actie rond wordt gevoerd, maar waarvoor men op zoek is naar een platform dat dit thema verder kan vasthouden. Hiervoor kijkt men in de richting het IROJ.

Korte bespreking

- Er wordt gewezen op de grote verschillen in contextbegeleiding tussen Opgroeien en het VAPH. Er is binnen het beleid en de administraties onvoldoende weinig aandacht voor een intersectorale aanpak rond contextbegeleiding.
- Er is nood aan een gemeenschappelijke taal rond contextbegeleiding.
- Enkele leden drukken hun appreciatie uit voor het werk dat wordt geleverd. Het project heeft een moeilijk parcours gekend, maar is er in geslaagd om uit de opgedane ervaring tot vaststellingen, tot concrete acties en aanbevelingen te komen.

Besluiten

Het verder opvolgen van het thema contextbegeleiding zal mee worden genomen in de bespreking over de prioriteiten voor het IROJ in de periode 2025 – 2027.

6. Signalen cliëntvertegenwoordigers

De bespreking van dit agendapunt wordt omwille van tijdsgebrek verschoven naar de volgende vergadering.

7. Stand van zaken in de regio

7.1 Stand van zaken uit de samenwerkingsverbanden één gezin één plan

De samenwerkingsverbanden wachten op meer informatie over de richting dat het beleid uit wil met één gezin één plan, rond onthaal en afstemming van de rechtstreeks toegankelijke jeugdhulp maar ook rond de link/verhouding met het aanbod positieve heroriëntering.

Daarnaast zijn er ook heel wat vragen rond het financiële plaatje 2026 en het crisis- en investeringsplan waar eind dit jaar 4 werven aflopen.

De samenwerkingsverbanden hopen hier op korte termijn duidelijkheid over te krijgen.

1G1P AanZet

- De ondersteuning van de (18) onderwijsinternaten was oorspronkelijk verdeeld over 10 medewerkers. Deze werking is bijgestuurd en is nu in handen van 3 medewerkers.
- Er is overleg met 1G1P Noord West-Vlaanderen over de overdracht van Middelkerke en de daarbij horende middelen. Middelkerke behoort sedert 1 januari 2025 tot de Eerstelijnszone Middenkust, een eerstelijnszone die door 1G1P Noord West-Vlaanderen wordt bediend. Opgroeien houdt vast aan de indeling op basis van de eerstelijnszones.
- In het najaar organiseert AanZet het KOV-festival, met activiteiten in de 5 eerstelijnszones. Het start op 9 oktober en eindigt op 4 december. De save the date is al verspreid.

7.2 Info uit de eerstelijnszones

De bespreking van dit agendapunt wordt omwille van tijdsgebrek verschoven naar de volgende vergadering.

7.3. Overkop

De bespreking van dit agendapunt wordt omwille van tijdsgebrek verschoven naar de volgende vergadering.

8. Veilige Huizen – Stand van zaken

Patrick Delanoeye, Strategisch coördinator Veilige Huizen West-Vlaanderen van het Vlaams Agentschap Justitie en Handhaving geeft toelichting bij de werking van de Veilige Huizen (cfr presentatie in bijlage). De Veilige Huizen zijn geen fysieke plaatsen waar mensen terecht kunnen of een vluchthuis. Het is een netwerkorganisatie gericht op samenwerking, bundeling van expertise ervaring en mandaat in het kader van intrafamiliaal geweld. Door een systemische aanpak wil men werken aan duurzame veiligheid.

Er is een wettelijk kader uitgewerkt om informatie te delen, voorbij het beroepsgeheim.

Er zijn 2 mogelijkheden om dossiers toe te leiden: enerzijds via meldingen van de politie en anderzijds via professionelen. Er is ook een aanbod inzake consult.

In West-Vlaanderen zijn er 2 locaties waar de werking van de veilige huizen zijn ondergebracht: Kortrijk en Oostende.

Bespreking:

- Er wordt opgemerkt dat wanneer een casus wordt aangemeld, politie en parket kunnen meekijken en kunnen ingrijpen als zij dit nodig achten.
- Als er sprake is van een acute crisis waarbij een snelle actie nodig is, is aanmelding via veilige huizen niet de beste optie.
- De werking binnen spoor 2 (casuondersteuning) moet nog breder worden uitgerold in de regio. Hiervoor is naast een locatie een engagement en personele inzet nodig vanuit het lokaal bestuur en vanuit de lokale politie. Ook bij de andere kernpartners zal een sterkere inzet nodig zijn. Deze uitrol zal tijd vragen, inhoudelijk is er weinig discussie, het is vooral een kwestie van middelen.
- De vraag wordt gesteld of het doorbreken van het beroepsgeheim ook relevant kan zijn binnen andere contexten. Voor meer duiding bij het wettelijk kader kan steeds contact worden genomen.

9. Korte berichten en varia

- Reflecties vanuit de spiegel
 - Het lijkt fijn dat er mogelijkheden zijn voor jongeren om in hun eigen regio met andere jongeren te spreken over hun ervaringen in de jeugdhulp. Er wordt uitgekeken naar de verdere uitrol van Cachet in de regio.
 - Het is goed dat er grondig wordt nagedacht over de noden in de regio, maar hoe weten we wat waar nodig is in de regio? Hoe wordt die puzzel gemaakt?
 - Het is goed dat vanuit de ideale wereld taal wordt gegeven aan wat cliënten ervaren.
 - Sommige dingen blijven echt ingewikkeld.